

Bayer Zsolt: Levél Vlagyimir Putyinnak

2015 február 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Európa ma Amerika akar lenni, Elnök úr. És ez a sors volt szánva önöknek is.

„...És megy ez az agglegény is – hová legyen máskülönben. Magával viszi két heged?jét is. Ha megérkeznek, megh?l a szibériai hidegben, hektikát kap és meghal csendesen, szótlanul, észre sem veszi senki, a heged?i

pedig, amelyekkel hol felvidította, hol elszomorította szül?falvát, húsz kopejkáért egy idegen írnok vagy egy szám?zött kezébe kerülnek, az idegen gyermekei letépik a húrokat, letörik a nyeret, vizet öntenek belsejébe... Fordulj vissza, bácsi!" (Csehov: Szibéria)

Egészen pontosan ezért mentem Szibériába. Mert Csehov mester is odament még 1890-ben. És én már régóta 1890-et keresem, abban élek, és Csehovot csodálom. És Dosztojevszkijt. És Puskind. És Turgenyevet. És Bulgakovot. Tolsztojt is, de t?le félek. És Tarkovszkijt. No és persze Nyikita Mihalkovot. Amikor el?ször megnéztem a Szibériai borbélyt, már egészen biztos volt, hogy elmegyek Szibériába. Látnom kellett egyszer Oroszországot, mert úgy éreztem mindig, közöm van ahhoz az igazi, mély, semmihez sem hasonlítható orosz bánathoz. Mert az tényleg nem hasonlítható semmihez. Csak az igazi, mély, semmihez sem hasonlítható magyar bánathoz. Meg is akartam nekik bocsátani, azt hiszem. És ezek a bánatok, ezek segítettek a megbocsátásban. Csehov a Perm, Tyumen, Isim, Tomszk, Krasznojarszk, Irkutszk, Szretyenszk, Nyikolajevszk, Szahalin útvonalon ment. Mi éppen fordítva. Alaszka fel?l. Hogy még élesebb, még döbbenetesebb legyen az élmény.

Alaszkából egy héten egyszer lehet átrepülni Kamcsatkára. A világ két nagyhatalma itt van egymáshoz a legközelebb, ezért nyilván legtávolabb. Heti egy repül?, a Magadan Airlines gyanúsán lestrapált kávédarálója Anchorage-b?l Petropavlovszk Kamcsatszkijba. Csehov és Nyikita Mihalkov lelkével érkeztünk, és a Csukcs-félsziget déli csücskén, Magadanban talált bennünket a délután. (...)

Visz a vonat. Különös, borzongató végtelenség. A világmindenség végtelensége is az. Néha fáj, néha egészen nevetséges. Reménytelenül, szerelmesen bámulva az éjszakába – olyankor inkább nevetséges. A halálon töprengve inkább fájdalmas. És persze reményteli. Hiszen ha van végtelenség, akkor semmi sem egyszeri és megismételhetetlen. Akkor abban a végtelenségben sok Föld nev? bolygó kering – és végtelen sok magamban ülök a Transzszibériai expresszen, és elmélkedek a végtelen?l éppen. Mert a végtelenben végtelen minden pillanat, s akkor nincsen halál...

De a legszomorúbb végtelenség mégis csak Szibéria. Az benne a legszomorúbb, hogy még csak nem is végtelen. És mégis az.

Visz a vonat.

Néha leszállunk. Birobidzsan maradék zsidói közt. Az öreg, nyomorék rabbi szívesen fogad, mesél a különös, kegyetlen sorsról, és azt mondja, zsidónak egy hazája van: Izrael.

Csita. Pjotr Beketov jött ide el?ször, a cár megbízásából, mert híre ment, hogy a Bajkálon túl sok a kincs. Jött Beketov, és itt, a Csita és az Ingada folyók között ráfagyott az orosz tél. Hát visszaküldte csapatának egy részét Moszkvába, ? pedig egy földbe ásott viskóban megpróbálta kihúzni a telet. Abból a viskóból lett Csita.

Visz a vonat.

Alhanajban is leszállunk. Muszáj, mert a dalai láma is eljön ide minden esztend?ben imádkozni. Átjáró van itt, ég és föld között. A Bajkálnál is leszállunk. Mert igenis van vége a világnak, hiába találták ki a tudósok, hogy nincs.

Ide jár halászni a világ végére az ördög. Találkozónk van vele is...

És Irkutszk és Novoszibirszk, haldokló szimbólumok, és a régi orosz világ maradékát lassan benövi a jelen. Aztán Hanti-Manszijszknál, az Obnál véget ér az út. Véget ér a végtelen Szibéria. Bizony. És még a szél is meggondolja, hogy nekivágjon-e. Leül a szél az Ob és az Irtis összefolyásánál a hullámokra, és eltöpreng. Mereng. Dudorászik. Csónak jár arra, halászokkal. Megszólítja ?ket, de nem hallják. Csak az olajmez?k fáklyái világítanak távol. Átvágtunk hát Szibérián...

Még nem értjük. Talán csak Csehovhoz kerültünk közelebb. És Dosztojevszkijhez. És a saját bánatunkhoz. Csenevész kis halálok szaladnak riadtan szerteszét. Az éjjel valamelyik régi, pogány isten felt?zte a holdat egy hanti-manszijszki kupola tetejére.

A Teremt? pedig megharagudott, mert nincsenek is régi, pogány istenek. És ez a legutolsó, legfontosabb tanulság. Ez Szibéria érthetlensége...

Tisztelt Elnök Úr!

Én 2005-ben jártam arrafelé, és írtam ezeket a sorokat egy film és egy könyv el?szavaként. És nem gondoltam, hogy egyszer még leszek olyan bátor, hogy várjam önt.

Most várom önt.

Mert most önnek van igaza.

Ez az els? és a legfontosabb, amit el kell mondanunk.

Önnek van igaza majdnem mindenben. Leginkább abban, hogy nem hagyta Oroszországot elveszni.

Van egy pillanat Mihalkov Szibériai borbélyában, amikor Tolsztojké a többiekkel leteszik a katonai esküt a cár el?tt, és eskü után díszlépésben elvonulnak az ünnepi emelvény alatt. S amikor a díszlépést ver? kadétoknak be kell venniük a kanyart, az egymás mellett állók menet közben egy pillanatra észrevehetetlenül összeakasztják a kisujjukat, hogy egyenesen tudják tartani a sort.

Az a pillanat nekem Oroszország, Elnök úr.

S persze a „zapoj” bája... Amit úgylis hiába magyaráznánk bárkinek is, Nyugaton...

Tudja, Elnök úr, én azért félem önöket. Okom van rá, ezer. Nekem is, a népemnek is, a hazámnak is. Paszkijevics, Zsukov, Brezsnyev. ?k az okok. És a legkisebb nagynéném gyerekágyába bújt nagyanyám, amikor önök megérkeztek Budapestre felszabadítani bennünket. Oda bújt a nagyanyám, hogy elkerülje a meger?szakolást. Aztán kés?bb egy kicsivel egy tatárkép? orosz katona majdnem agyonl?tte nagyapámat, mert észrevette, hogy belepisil a vécébe. És kiderült, hogy a tatárkép?ek akkor már vagy egy hete onnan ittak, mert még soha nem láttak angolvécét, és azt hitték, az a falikút.

Igen. „Oroszország messze van. Oroszország hegyeken túl van.”

Mindezért félem önöket, Elnök úr. És végtelenül megnyugtat a tudat, hogy nincs közös határunk.

De most önöknek van igazuk, Elnök úr, majdnem mindenben.

És legyen biztos benne, hogy nekünk is igazunk van. És tudjon arról is, hogy akik most ön és Oroszország ellen h?zöngenek itt minálunk, azok remekül kijöttek a Szovjetunióval, és helyeselték, amikor a Szovjetunió legázolt bennünket '56-ban.

Így éltek negyven évig. És pontosan annyira gy?löltek engem akkor, amikor gy?löltem a Szovjetuniót, mint most gy?lölnek, amiért szeretem Oroszországot, és igazat adok önnek.

Éppen ezért ?k a legkevésbé sem számítanak, Elnök úr.

?k Európára hivatkoznak, Európát sikoltozzák, most, amikor már nincsen Európa.

Amikor még volt Európa, és én, mi, Európát vágytuk, akkor ?k a Szovjetuniót éltették.

Fáziskésésben vagyunk mi itt, középen, egymáshoz képest is, és minden máshoz képest is.

Európa ma Amerika akar lenni, Elnök úr. És ez a sors volt szánva önöknek is. Ha marad az ön el?dje, a szerencsétlen és akarattalan, alkoholista Jelcin, akkor maradnak a Hodorkovszkij-féle idegen ügynökök is, és akkor most már nincs Oroszország. Akkor most egy, a fogyasztásba belerokkant, hatalmas gyarmat van, amely nyomokban Oroszországot tartalmaz. És lehet, hogy már fél óránként járnának a gépek Kamcsatka és Alaszka között, Elnök úr.

Ahogy annak idején megvették az amerikaiak a cártól Alaszkát, úgy vették volna meg egész Oroszországot azóta, csak még annál is kevesebbet.

Viszont ki lenne mondva, hogy önök egy hibátlan demokrácia, els?rend?en szabad ország. Mert tudja, Elnök úr, mostanában ilyen furcsa lett a szabadság arca. Felismerhetetlen, és mindenhol másmilyen.

Ön nem hagyta Oroszországot. Er?ssé tette. Orosszá szerette és megtartotta. Ennél többet, nagyobbát nem tehetett volna.

Az összekapaszkodó kisujjak mögött évszázadok elevenednek meg, Elnök úr. És önnek méltónak kell lennie ahhoz a hagyományhoz. Csehov útjához, Dosztojevszkij mélységéhez, Tarkovszkij fájdalomához, Mihalkov mindent tudásához.

Hogy ne jöjjön a szibériai borbély soha többé letarolni a végtelen erd?séget. És hogy önök se taroljanak soha többé le semmit és senkit.

Hogy elmélázhassunk örökre egymás igazi, mély, megfejthetetlen bánatában.

„Elkártyáztam a gyenge szívem,

suhogasd le a szoknyád, hajnal!

Pálinkát lehelek rád szelíden,

megháglok nehezen, halkán.

J?jj, Oroszország, vodka-virág,

nevetés nékem a véred,

pince-fehérek a volgai fák,

tejszín?, sz?z ez az ének.

Lebukik fejem és úgy zokogok,

haloványul bennem a bánat,

veretik körülöttem az ?si dobot,

szaladok, hajnal, utánad!

Ez a csont-pufogás, ez a hanti rege

hitemet hirdeti híven,

kataton bálvány, légy fekete,

hiszen elkártyáztam a szívem!"

Isten hozta, Elnök úr...

Bayer Zsolt - magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló